

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/kalendarium-solidarnosci/1981/42856,kwiecien.html>
20.05.2024, 22:48

KWIECIEŃ

Kalendarium kwiecień 1981

2

- Członkowie prezydium Komitetu Założycielskiego NSZZ RI „Solidarność” obradującego w Warszawie zostają przyjęci przez kard. Stefana Wyszyńskiego.

2-6

- W Krakowie obraduje I Ogólnokrajowy Zjazd NZS. Wybrane zostają władze Zrzeszenia: przewodniczący Krajowej Komisji Koordynacyjnej – Jarosław Guzy (student socjologii i historii UJ), członek KKK – Jacek Czaputowicz (student geografii UW), członek KKK i rzecznik prasowy – Jacek Rakowiecki (student teatrologii UJ), przewodniczący Krajowej Komisji Rewizyjnej – Lech Lipiński (z Akademii Medycznej we Wrocławiu).

3

- Jak donosi wywiad amerykański, wojska sowieckie stacjonujące w ZSRS, NRD i Czechosłowacji koncentrują się wokół granic Polski. Bez uprzedniego zgłoszenia polskim organom ruchu lotniczego Rosjanie przerzucają z Czechosłowacji do Polski 32 śmigłowce bojowe Mi-6, które wykonują loty bojowe w rejonie Torunia oraz w innych częściach kraju. Piloci sowieccy nie podporządkowują się polskim organom ruchu lotniczego.
- Do Bydgoszczy przyjeżdża Komisja Rządowa na rozmowy z rolnikami okupującymi od 16 III gmach KW ZSL. Wobec braku pełnomocnictw do dyskusowania problemów prawnych związanych z rejestracją NSZZ RI „Solidarność” rozmowy przerwano 4 IV nad ranem.
- Ukazuje się 1. numer „Tygodnika Solidarność” – pisma Krajowej Komisji

Porozumiewawczej NSZZ „Solidarność”. Redaguje zespół: , Bogdan Cywiński, Waldemar Kuczyński, . Do 13 XII 1981 ukaże się 37 numerów.

- Ukazuje się 1. numer „Cierni” – pisma MKZ NSZZ „Solidarność” w Tychach. Redaguje zespół: Adam Michelis, , , Antoni Górka, Janusz Tuszyński, Krzysztof Czudej, .

7

- Kończą się manewry Sojuz '81. Wojska biorące udział w ćwiczeniach na terytorium PRL, NRD, ZSRS i CSRS powracają do swoich baz macierzystych.
- Ukazuje się 1. numer pisma „Wiadomości Katowickie” – Dziennik NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. Redaguje zespół w składzie: Anna Hebrowska, Andrzej Czuma, Leszek Duszyński, Tadeusz Żuczkiwicz, Czesław Świerczyński, Bogdan Hadyna, Kazimierz Zembala, Stanisław Kruszyński, , Janusz Płaza, Artur Skrabski. Do 13 XII 1981 ukaże się 178 numerów.
- Na posiedzeniu Sejmowej Komisji Nadzwyczajnej ds. Przestrzegania Porozumień Społecznych, członkowie Ogólnopolskiego Komitetu Założycielskiego NSZZ RI „Solidarność” , , i przedstawiają „Deklarację o celach i charakterze NSZZ RI Solidarność”. W deklaracji akcentowano tylko postulaty pluralizmu społecznego, nie zaś politycznego. Znalazły się w niej też stwierdzenia: [...] *uznajemy, że przewodnią siłą polityczną w naszym państwie jest PZPR oraz [...] wśród członków naszego związku nie ma ludzi pragnących podważyć zasady ustrojowe PRL.*

8

- Ukazuje się 1. numer pisma „BIPS” – Tygodnik Biura Informacji Prasowej NSZZ „Solidarność”. Redakcję tworzą: Paweł Huelle, Giedymin Jabłoński, , , Joanna Załóżyk, . Do 13 XII 1981 ukaże się 13 numerów.

10

- MKZ w Koninie podaje, że na terenie miasta i województwa od kilku dni rozrzucone są ulotki oskarżające (MKZ Katowice) i jego współpracowników o to, że będąc agentami UB, popychają KKP i społeczeństwo do strajku generalnego wbrew stanowisku . W ciągu kolejnych dni, aż do połowy następnego miesiąca, w całym kraju pojawi się wiele fałszywych ulotek szkalujących różne osoby.

- KKP powołuje na swego rzecznika prasowego oraz tworzy Biuro Informacji Prasowej „Solidarność” (BIPS) z siedzibą w Gdańsku.

11

- W Warszawie na dziedzińcu Uniwersytetu Warszawskiego zostaje wmurowana tablica upamiętniająca wydarzenia Marca 1968. W uroczystości wziął udział rektor UW, prof. i delegaci warszawskich zakładów pracy.

14

- W Gdańsku powstaje, pozastatutowa struktura wewnątrz „Solidarności”, pełniąca rolę samorządowej platformy programowej w Związku. W skład Sieci weszło 18 struktur zakładowych - po jednej z kluczowego przedsiębiorstwa z każdego dawnego (sprzed 1975) województwa. Wyjątek uczyniono dla dawnego woj. katowickiego, które było reprezentowane przez dwa zakłady; brakowało przedstawiciela woj. koszalińskiego. Dodatkowo, jako reprezentanta świata nauki, włączono Ogólnopolską Komisję Porozumiewawczą NSZZ „S” PAN. Zakłady i ich przedstawiciele w Sieci: Stocznia Gdańska im. Lenina - , , , , Hans Szyk, , ; Stocznia Szczecińska im. Adolfa Warskiego - , Maria Chmielewska, , , ; Zakłady Przemysłu Metalowego H. Cegielski w Poznaniu - , , , Alfons Brzeziński; Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego w Bydgoszczy - Hilary Leleszewski, Zbigniew Sieradzki, Paweł Pochowski, Wiesław Raniszewski; Zaodrzańskie Zakłady Przemysłu Stalowego Zastal w Zielonej Górze - , Stefan Zych, Zdzisław Rudnik, Bogusław Pawłowski; Kopalnia Węgla Kamiennego Wujek w Katowicach - , Jan Haśnik, Ludwik Nawrot, Bolesław Sojka; Huta im. Lenina w Krakowie - , , Witold Bawolski, Stefan Jurczyk, ; Fabryka Wagonów Pafawag we Wrocławiu - Andrzej Konarski, Eugeniusz Janiszewski, Czesław Czternastek, ; Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL w Rzeszowie - , Jan Ostrowski, Stefan Hałoń, Barbara Antas; Białostockie Zakłady Przemysłu Bawełnianego Fasty - , Cezary Nowakowski, Lucjan Piwowarski, Zenon Citko, Mirosław Zwitek; Fabryka Łożysk Toczyńskich Iskra w Kielcach - Marian Stelmasiński, Konrad Kozub, Irena Kurowska; Olsztyńskie Zakłady Opon Samochodowych Stomil - , Władysław Grabowski, Michał Powroźny; Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL w Świdniku - Zbigniew Puczek, Ryszard Kuć, Zofia Dratkiewicz, Alfred Bondas, Antoni Grzegorzczak, Józef Adamczyk; Zakłady Przemysłu Bawełnianego im. Juliana Marchlewskiego w Łodzi - Jerzy Dłużniowski, Paweł Karbowski, Jan Sobczan; Zakłady Urządzeń Technicznych Zgoda w Świętochłowicach - Michał Hewig, Norbert Broll, Zakłady Mechaniczne Ursus w Warszawie; Huta Małapanew w Ozimku k. Opola; Ogólnokrajowa Komisja Porozumiewawcza NSZZ „Solidarność” w Polskiej Akademii Nauk Pomoc i Współpraca - Jerzy Milewski, Joanna Podgórska, Eugeniusz Patryka, Joanna Pilarska, Tomasz Naganowski, Zygmunt Pocięcha, Waclaw Pietryński, Jerzy

Buzek, Jerzy Szafko, Marek Malicki, Andrzej Zbierski, Anna Klimowicz. Sekretariat Sieci prowadzi Ogólnokrajowa Komisja Porozumiewawcza NSZZ „Solidarność” w PAN. Sekretarzem zostaje Jerzy Milewski – pracownik naukowy z Gdańska. Sieć ma się zajmować głównie sprawami reformy gospodarczej, później także powołaniem samorządu pracowniczego.

15

- W Toruniu zbiera się ogólnopolski zjazd przedstawicieli tzw. struktur poziomych PZPR z 12 ośrodków (204 podstawowe organizacje partyjne) z udziałem I sekretarza toruńskiego KW PZPR Zygmunta Najdowskiego i Jana Łabęckiego z Gdańska. Zjazd żąda pełnego informowania o działaniach partii także jej szeregowych członków, zaniechania blokowania informacji na temat oddolnych inicjatyw podstawowych organizacji partyjnych i struktur poziomych, usunięcia z władz centralnych partii osób, które nikogo w tej chwili nie reprezentują, uchwalenia dokumentu adresowanego do bratnich partii komunistycznych i robotniczych, przedstawiającego prawdziwy obraz sytuacji w PZPR i państwie.

13-15

- W Zielonej Górze obraduje I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Zielonogórskiego, reprezentujące 152 tys. członków Związku, zrzeszonych w ok. 700 organizacjach zakładowych. W wyniku dwóch tur głosowania wybrano władze Regionu, z przewodniczącym Mieczysławem Oszmianem, trzech wiceprzewodniczących – Jana Maszewskiego, Jana Papina i Leona Miturę, oraz członków Prezydium: Jana Kudłę, Edwarda Krzyckiego, Kazimierza Nowaka, Andrzeja Perlaka, Zbigniewa Mrowca, Mariana Podsadę i Tadeusza Latko.

17

- Kończy się trwający od miesiąca strajk rolników w budynku Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego w Bydgoszczy. W porozumieniu podpisanym pomiędzy strajkującymi (m.in. Jan Rulewski, Mariusz Łabentowicz i Michał Bartoszcze, brutalnie pobici 19 marca) a Komisją Rządową, [...] rząd przyrzeka rejestrację NSZZ RI „Solidarność” do 10 maja – na takich samych warunkach jak pracownicze związki zawodowe. [...] Do czasu rejestracji Związek może bez przeszkód rozwijać działalność.

19

- ◉ Komitet Obrony Kraju ustala, że podczas stanu wojennego do MO i innych służb MSW zostanie powołanych 47,2 tys. osób.

21

- ◉ Ukazuje się 1. numer „Rozwagi i Solidarności” – Pisma Komisji Zakładowej NSZZ „S” w Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Redakcję tworzą: B. Maliszewski, Jacek Merkel, Tomasz Moszczak, A. Ogrodowski, B. Oleszek, Roman Pieńkowski, Kazimierz Pierożek, Zbigniew Trafalski, B. Włodarczyk, Z. Zawalski, Jagoda Piątkowska, W. Żylicz, M. Głuchowska. Do 13 XII 1981 ukaże się 31 numerów.
- ◉ Do Polski powraca, posługując się fałszywym francuskim paszportem, Edmund Bałuka – przywódca tzw. drugiego strajku w Stoczni Szczecińskiej im Adolfa Warskiego w I 1971. Komisja Zakładowa stoczniowej „Solidarności” udziela mu gwarancji bezpieczeństwa.

22

- ◉ Rząd podejmuje decyzję o wprowadzeniu kartek na masło, mąkę, ryż i kaszę.

23

- ◉ Członek Biura Politycznego KC KPZR Michaił Susłow podczas wizyty w Warszawie przeprowadza z polskim kierownictwem partyjno-rządowym rozmowy na temat przygotowań do IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR i przewyższania skutków odstępstw od zasad naukowego socjalizmu.
- ◉ W sali Miejskich Zakładów Komunikacyjnych w Warszawie odbywa się konferencja prasowa Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania przy KKP, na której mec. Jan Olszewski omawia stan śledztwa przeciw kierownictwu Konfederacji Polski Niepodległej: Leszkowi Moczulskiemu, Romualdowi Szeremietiewowi, Zygmunutowi Goławskiemu, Tadeuszowi Jandziszakowi, Jerzemu Sychutowi (zwolniony z aresztu 22 IV) i Kazimierzowi Bzdylowi, oraz informuje, że pod petycją domagającą się uwolnienia więźniów politycznych podpisało się ponad milion osób.
- ◉ Krajowa Komisja Porozumiewawcza powołuje Krajową Komisję Wyborczą NSZZ „Solidarność”.

23-24

- W Pile, sali Wojewódzkiego Domu Kultury obraduje I WZD Regionu Województwo Piłskie. 283 delegatów (292 uprawnionych) reprezentuje 51,5 tys. członków Związku zrzeszonych w 146 organizacjach zakładowych. Wybrano 60-osobowy Zarząd Regionu i przewodniczącego Eligiusza Naszkowskiego. W skład Prezydium ZR weszli: wiceprzewodniczący – Adam Żyliński i Marian Helak, Stanisław Michałowski, członkowie – Jarosław Gruszkowski, Adam Szejfeld, Ludwik Maluch, Małgorzata Czech, Bolesław Mrugański. W drugim dniu Zebrania obrady przerwano w związku z tzw. prowokacją bydgoską i podjęto uchwałę o przystąpieniu do akcji strajkowej. Druga tura I WZD obradowała 19 V. Wybrano delegatów na I KZD w Gdańsku; obrady zakończono o 2 w nocy 20 V - o tej godzinie na sali zabrakło kworum (104 delegatów opuściło salę) i podjęto decyzję o przesunięciu terminu zakończenia Zebrania na 28 V 1981.

24-25

- W Radomiu odbywają się rozmowy między delegacją MKZ Ziemi Radomskiej z przewodniczącym Andrzejem Sobierajem a komisją rządową na temat rehabilitacji uczestników robotniczego protestu w Czerwcu 1976 oraz programu rozwoju gospodarczego województwa radomskiego, dyskryminowanego po wydarzeniach czerwcowych.

25-26

- W Gorzowie Wielkopolskim obraduje I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Gorzowskiego. 267 delegatów reprezentuje ok. 115 tys. członków Związku. Wybrano 73-osobowy Zarząd Regionu z przewodniczącym Edwardem Borowskim. W skład Prezydium weszli: Grzegorz Fronkiewicz – wiceprzewodniczący, Tadeusz Kołodziejcki – wiceprzewodniczący (dotychczasowy przewodniczący MKZ), Julian Bobik, Bolesław Czerniawski, Jerzy Gospodarek, Wiesław Jancewicz, Franciszek Konaszewicz, Stanisław Kozicki, Władysław Kurczyński, Kazimierz Michniewicz, Tadeusz Okuszeko, Henryk Rogalski, Ryszard Szymański, Andrzej Szymkiewicz, Edmund Śmigielski, Andrzej Zieliński, Zbigniew Zięba. Druga tura odbyła się 21 V.
- W Stalowej Woli obraduje I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Ziemia Sandomierska (pierwsza tura). 226 delegatów reprezentuje ok. 100 tys. członków Związku, zrzeszonych w ok. 200 organizacjach zakładowych. Wybrano 61-osobowy Zarząd Regionu z przewodniczącym Stanisławem Krupką. W skład Prezydium weszli: S. Krupka, Jan Cisek – wiceprzewodniczący, a Eugeniusz Trzuskot – sekretarz, Jan

Chorzępa, Franciszek. Chudzik, Wojciech Golik, Jan Kaczkowski, Tadeusz Bełtot, Jacek Kuciel, Mieczysław Kuryłowicz, Zdzisław Kuśnierz, Elżbieta Morska, Maria Rehorowska, Kazimierz Rostek, Kazimierz Weber. W toku obrad dochodzi do konfliktu, w wyniku którego część delegatów z Tarnobrzegu, Połańca i Staszowa opuszcza salę obrad. Druga tura I WZD odbyła się 28 V.

25-27

- W Świdniku obraduje I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Środkowo-Wschodniego (pierwsza tura). 497 delegatów (na 544 uprawnionych) reprezentuje ok. 332 tys. członków Związku, zrzeszonych w 1300 organizacjach zakładowych. Wybrano 61-osobowy Zarząd Regionu z przewodniczącym Janem Bartczakiem. Prezydium wyłoniono na pierwszym posiedzeniu ZR - 22 V. W skład weszli: J. Bartczak, Ryszard Jankowski - wiceprzewodniczący, Stanisław Węglarz - wiceprzewodniczący, Janusz Karpiński - wiceprzewodniczący, Jan Kozak - sekretarz, Ryszard Kuć, Jerzy Bartmiński, Andrzej Józwiakowski, Krystyna Murat, Norbert Wojciechowski, Włodzimierz Blajerski. Druga tura odbyła się 16-17 V.

30

- Do Sądu Wojewódzkiego w Warszawie wpłynął wniosek o zarejestrowanie NSZZ „Solidarność” Indywidualnego Rzemiosła.